

Píseň: EZ262 – Vítej, Jezu Kriste; 1.-4. sloka (NEZ 447) +
modlitba; Oddíl k výkladu: Zj 6, 9-17

Milí,

na posledním setkání jsme se věnovali úvodu Zj 8. Odděleně od ostatních „pečetí“ – zejm. pro jejich mnohé mylné pochopení v pop-kultuře dodnes. Při čtení textu je snad zřejmé, že populární vyobrazení „čtyř jezdců apokalypsy“ nemívá s biblickým textem společného v podstatě nic. Už jen proto, že tyto čtveřice jsou tam *dvě*.

V první čtveřici jde o poetický popis běžné zkušenosti dodnes: Lidský „mesiáš“ slibuje záchranu – válkou, dobýváním, násilím. Po tomto „rytíři na bílém koni“ nevyhnutelně přichází zabíjení, vraždění, válka. Poté hospodářský úpadek až k nedostatku jídla. A pak smrt táhnoucí světem za sebou podsvětí („peklo na zemi“).

Druhou čtveřicí, shrnutou ve v. 8, je: Meč, hlad, mor a *dravé šelmy*. Bohu, Bibli i Janovi tedy šlo o úplně jinou zvěst, než jakou nutí i současná kultura. Vždyť v závěru bylo těmto čtveřicím dáno zhubit „jen“ čtvrtinu země.

Pátá pečeť

Že Bible i Bůh říkají obvykle něco úplně jiného, než lidé chtějí slyšet, dokazuje také pátá pečeť. Po zcela běžných hrůzách lidského světa, které se dějí tisíce let pořád dokola, se totiž rozlomením páté pečetě děje něco *úplně jiného*.

Po běžné lidské zkušenosti, i nahlédnuté Boží perspektivou, totiž zní *jednoznačně* božské: Jan hledí na *oltář* (Jaký? Kde? Kde se vzal?). A v centru jsou najednou „ti, kdo byli zabiti pro slovo Boží a svědectví, které vydali.“

Tedy *pravý opak* předchozího řetězce „čtyř jezdců!“ V páté pečetě je naše pozornost upřena právě k *opaku* lidské přirozenosti. K těm, kteří *neposlouchají* lidi, lidské – odmítají lidské zvyky i tradice. I v tom, co „nás má zachránit.“ Protože žijí slovo Boží.

Které *jediné* může zachánit. Vydávají o něm *svědectví*. Což se řecky řekne *martyrion*. Což my dnes už známe jen jako výraz pro *mučedníka*.

Svědectví je tedy mučednictvím. *Mučednictví* pro slovo Boží je svědectvím o Bohu. Hle – Ježíš Kristus, proroci, apoštolové!

Slovo

Tito mučedníci pak na scéně hlavně *mluví*. Opět ve zřetelném opaku k předchozím opticky vděčným „viděním.“ Božím je *slovo*. Co je Boží *nelze* vidět, natožpak vyfotit: Život, spásu, spravedlnost, pravdu, odpuštění, svědectví...

A zcela překvapivě tito svatí mučedníci, vyvolení Boží *křičí* velikým hlasem *na Boha!* Jeho věrní a svědkové!

A *křičí výčitku*. A aby převrácení lidské přirozenosti nebylo málo: *Výčitkou není*, „proč jsme zemřeli? Proč jsme trpěli? Vždyť jsme v tebe věřili?“ Takové otázky jsou většině lidstva většinu dějin cizí. Přicházejí až s pozdní modernou. S propadáním sebestřednosti a pýše.

Tito *svatí* mučedníci volají po *spravedlnosti*. Po *spravedlnosti na zemi*. Tedy něčeho, co se jich vlastně už *nemůže* nijak týkat. Opět také jako připomínka Ježíšových slov i příkladu.

A Bůh jim *neodpovídá*. Alespoň ne hned. V odpovědi je jim nejprve dáno *bílé roucho*. Tedy opět roucho svatosti, mučednictví, svědectví, věrnosti. A hlavně *Božího vítězství*. A poté jim je odpovědí: Mějte strpení. Ještě počkejte.

Další mučedníci

Protože *vás, mučedníků, bude ještě víc!* Ale to přece od Boha nechceme! My *nechceme* další mučedníky – *svědky* – Boha! My se chceme mít dobře – a Bůh nám to má zařídit. Alespoň po smrti! Alespoň po smrti má být *splněna naše vůle*. A ne nám oznámeno, že i po smrti *bude muset být trpěliví*. A *podřizovat se Boží vůli*. Protože na zemi budou ještě další zabíjení pro věrnost Bohu.

A kdyby přesto bylo překvapení málo: *Nikdo neprotestuje*. Nikdo si nestěžuje. Nesténá. Nikdo „si nemyslí svoje.“

Vždyť pro věrnost Božímu slovu zemřeli, stali se mučedníky = svědky, tak jak by mohli *ted'* Boha *neposlušchat*? Jen proto, že už zase říká něco z lidského pohledu nepřijemného, nechtěného, nemoderního, *nelidského*?

Jaký protiklad těch, které dodnes považujeme za vlivné, důležité, slavné, vládce, zachránce a vítěze – „jezdce na bílých ořích!“ A *právě tato* menšina, podivná skupinka, je u Božího trůnu a oltáře. Tamti „důležití“ *nikoliv*. A jsou tam skrze něco, co může každý: Být svědkem, martyrem Hospodina Boha.

Což způsobuje naprosto zásadní změnu v člověku: Vysvobození ze sobectví a sebestřednosti a sebedůležitosti. V němž už lidé nehledají „svou“ spravedlnost, pocity, úspěch, dobro – nýbrž Boží. A Božímu se plně podřizují. Už v tomto světě.

Šestá pečeť

Při rozlomení šesté pečetě pak „konečně“ vše vypadá jako „konec světa.“ Opět tradičně biblicky *ironicky* vůči lidským očekáváním a představám. Vždyť vidění teprve začalo – jak by tedy mohl už být „konec světa?“

Také proto obrazy popisují tradiční lidské představy konce světa. Jde o obrazy člověku nepřekonatelných sil, jimž jsme vydáni na milost a nemilost. Ironie a hloupost lidských představ a očekávání pak má být zřejmá také tím, že pečetí je přece *sedm* – jak by tedy už v šesté mohl být konec světa? Tím nápadněji, že Zj 7 *zcela přeruš*í dění „pečetí.“ A schválně čím!

To vše pak o to silněji, že slova zde užitá známe přece z evangelií od Ježíše. A dokonce už od proroků – zejm. v. 17.

Tyto „obrazy“ v nás dodnes vzbuzují pocit konce světa, protože mluví o konci všeho, co *považujeme za jisté*. Všeho, čím se lidé dodnes řídí. Na co lidé spoléhají, že „prostě samozřejmě je a bude.“

Také proto je první zmíněno *zemětřesení*. Tedy ztráta „pevné půdy pod nohama.“ „Jistého“ prostoru pro život. I zdroje potravy. Který se však v zemětřesní obrací proti nám, a tak snadno nás

usmrtí – v lidských obydlích. Ve volné přírodě nám při zemětřesení v podstatě nic nehrozí.

Poté ztráta slunce – světla a tepla. Z nejmocnějšího božstev většiny kultur. Ale i pro moderní fyziku (srv. Kardašovovu škálu!). Ztrátou slunce také ztrácíme schopnost „hlídat (si) čas.“ A tak „měřit dějiny.“ Krvavý měsíc pak je dodneška strašidelně srozumitelným obrazem blížící se války a velkého umírání.

A pak se rozpadají celá nebesa. Vždyť i „jistota nebes“ je *pouhým Božím stvořením* (Gn 1, 1!). Ani nebesa *nejsou* věčná – i ta pomíjí. A budou stvořena nová (obojí Zj 21, 1).

Tak v pokračující logice pečetí způsobuje lidské zlo dokonce *planetární* a *kosmické* katastrofy. Je až úsměvné, že až donedávna s tím nikdo neměl problém. A dnes, když je to očividnější než dřív, si namlouváme, že nic takového není možné. Vždyť jakého pokroku jsme přece dosáhli – a ten dokazuje, že jsme *dobří*. A tak, že se zachráníme sami. A tak, že Boha – ani ostatní – nepotřebujeme. Jak absurdně pyšný a směšný je člověk!

Stejně jako není náhoda, že to *nejhorší* přichází až *po* vraždění svědků Boží milosti, dobra, spravedlnosti, pravdy, lásky a odpuštění. Bez toho skutečně „končí svět.“ A vše, na co spoléháme (falešné idoly a modly!) se rozpadá a je nám jen k utrpení, ztrátě a zlu. Bez toho, co je Boží.

Tak po ztrátě „pevné půdy pod nohama“ přichází ztráta také „něčeho nad námi.“ Ztráta výhledu, perspektivy, naděje. Ztráta toho, co je považováno za Boha, Boží království, nebe: I nebesa se *zavrou jako kniha*. Dosl. biblion – svitek.

Ten, který právě teď „čteme“ s Beránkem? Nebo jen ty lidské popisy a pohledy a „dějepisy?“

Důsledky

Narušení až planetární a kosmické se pak opět projevuje rozbouráním všeho považovaného za pevné dodnes i ve všednosti. Ano, jde o *cyklus* sebedestrukce! Protože *poté* přichází k přesunu a bourání i hor a ostrovů – „nejtrvalejších konstant.“ Pro život, orientaci, pocit.

A co se stane, když se člověku zhroutí vše, na co spoléhá – jen to *není* Bůh? Všichni začnou řvát, utíkat, schovávat se. Protože panikařit a bát se. Všem se „zhroutí svět.“ Protože jejich světonázor, víra, jistota, *náboženství*. A *všichni* panicky prchají. Boháči, vládcí, vojevůdci – stejně jako chudí, otroci. Vše podle nás tady a teď „normální“ a „jisté“ a „pevné“ a „dobré“ je pryč. Padlo. *Odešlo*. Bylo zavřeno a svinuto. *Obrátilo se proti nám*.

A první, kdo panikaří, jsou právě ti „mocní.“ Ti, které přece máme poslouchat. Kterí přece „tomu“ rozumí a slibují nám záchranu (první jezdec!). Ti, které jsme si zvolili. Ti, kteří nám prý *vládnou* – a „píší dějiny.“

Všichni ti zachránci, mesiášové, vítězové, úspěšní, rytíři na bílých koních – prchají jako *první*. Jako pravěcí lidé do jeskyní. Pryč je všechna domnělá „vyspělost“ a „civilizovanost.“ I ty jsou jen zástěrkou, iluzí, modlou, otroctvím.

A pokud by snad překvapení a božského bylo málo: *Všichni* tam utíkají, aby v jeskyních... *prosili o smrt*. Na rozdíl od těch z páté pečeti (a např. ze Zj 9, 20-21).

Protože přichází *Boží soud*.

Boží soud

Kterého se *zejména* bohatí a vlivní a mocní bojí jako ničeho. Ale stejně také otroci (srv. už SZ proroky!) Také proto takřka všichni až po otroky věří lidským lžím o tom, že Boží soud není. Že žádný *Bůh* není. Žádný *Beránek* není. A když už by byli, tak *se nemohou hněvat* – musejí být laskaví a hodní. Tzn. dělat *jen to, co naše skupina* považuje za pozitivní a dovolené. Jak by se přece Ježíš mohl hněvat, že? Stačí přečíst evangelia...

Tak přichází opakovaně a znovu *právě to*, o co prosili mučedníci-svědci v předchozí pečetí: Soud. A tak spravedlnost. A tak pro drtivou většinu lidí děs a hrůza a panika. Protože tváří v tvář Božímu soudu *není* výmluvy. Není obhajoby. Ale není ani odvahy, arogance, pýchy, titánství. Tak zbývá jen strach, panika, děs, hrůza, nejnižší pudy. Tím víc, čím *méně* lidé Boha a Beránka pravdivě znají – jakkoli paradoxní to mnohým připadá.

Tváří v tvář Bohu si totiž *nelze* už dál hrát na vlastní svatost, slušnost, bezhříšnost. Na nějaké zásluhy a slávu a práva. Na „vlastní Desatero.“ Tím méně před *hněvem* Beránka – toho *poraženého*. A tak nezbyvá než strašnost Boží svatosti (mysterium fascinans et tremendum!).

Která je v lidském pohledu *horší než smrt*. V tak *přehlubokém* opaku k těm z páté pečeti. Kteří *zemřeli* právě pro Boží a Kristovu svatost. A tak beze strachu dokonce na Boha křičí a něco mu vyčítají. Ve věčnosti Božího království. Kdežto ti, kteří žijí opačně, se děsí už tady na zemi.

Závěr

I v tom je snad zřejmá trvalá aktuálnost Bible – i Zj. Lidský svět je bolestivě tragický. Hrůzostrašně převrácený. A to čím dál víc. S lidským světem to jde od desítky k pěti – dnes už i rodina a děti jsou prezentovány jako něco zlého, škodlivého, na obtíž. Protože brání egocentrickému „já“ – avšak jen domněle.

V biblickém, a tak Božím, pohledu lidské dějiny *nikdy nebyly* dějinami pokroku. Nýbrž úpadku. Protože *vzdalováním se od Boha*. Tak od jeho svatosti. Od pravdy. A tak od *dobra*. Dnes už i v dětech, rodině, lásce aspoň. Hle, jak *neapokalyptický* svět si tím lidé vytvářejí!

Tak dodnes lidé raději utíkají před Beránkovou spásou. Raději „zemřít podle svého“ než věčný život v pokoji a radosti a lásce *podle Božího*. Ještě navíc *soudu*. Jak moderní „spiritualita!“

A tak lidé dostávají, co chtěli. Stejně tehdy i dnes. Jako už hluboko ve starozákonních dobách – jako i tisíciletí po nás.

Protože když *já* nemohu obstát, tak *vše* je jenom peklem – ne?

Také proto jsme v páté pečetě zejm. *slyšeli* ty, kteří si vybrali opak: Ztratit svůj život pro evangelium. Jen tak ho lze získat. Jen tím, že se spolehne na sebeobětovaného a poraženého. Vlastní sebeoběti.

Píseň: EZ262 – Vítej, Jezu Kriste; 5.-8. sloka + **modlitba Páně**
Rozhovor